

mijn leven, een verlegen meisje weliswaar. We proefden het bos en de zee, we omarmden onze ouders en grootouders, zij omarmden ons.

Mijn ouders hadden astrologie bestudeerd, verdiepten zich in de spirituele wereld en hadden er zo hun ideeën over. Ze gingen, samen met mijn grootouders, naar bijeenkomsten met gelijkgestemden, discussieerden over wat er meer zou kunnen zijn buiten dit leven tot seances aan toe. Voor hen was het duidelijk dat leven zich voortzet na het overlijden. In eerste instantie hebben ze ons daar niet in gekend toen we nog kinderen waren, maar later konden we erover van gedachten wisselen.

Op zondagen uit het raam kijkend, zag ik mensen ter kerke gaan, de ultieme gang naar een geestelijke wereld. Meisjes droegen een hoedje, vrouwen een hoedje met een voile ervoor, mannen in hun zondagse pak en stropdas. Mijn buurmeisje ging naar de zondagsschool waar ze zongen en spelletjes deden; er werden verhalen verteld, waarbij ze een mooi boekje kregen met prachtig gekleurde plaatjes. Dat wilde ik ook wel, maar mijn ouders vonden het beter dat ik me wat later ging verdiepen in de christelijke kennis en rituelen, als ik het dan nog wilde. Een goede beslissing weet ik nu. Op school en thuis werden natuurlijk wel

algemene bijbelse verhalen verteld, bijvoorbeeld over de kerst- en paastijd. Ik snapte er nog niets van.

Onbewust nog naar de diepere bedoelingen van die verhalen, begon ik op mijn veertiende te zingen bij een oratoriumkoor waar beroemde stukken met geestelijke inhoud werden ingestudeerd, bijbelse muziek, gecomponeerd door beroemde componisten. Vooral de muziek van de Matthäus Passion door Johann Sebastian Bach raakte me diep in mijn hart; het geluid van het majestueuze kerkorgel daverde door me heen, het orkest, het koor, de solisten, het treuren en de devotie over de lijdensweg van Jezus was volledig in de muziek aanwezig.

“Aus Liebe will mein Heiland sterben”.

Ter kerke

Doordat ik wat meer wilde weten over wat er zich afspeelde in een kerk, fietste ik op een stille zondag, het was in de tijd voor Pasen, naar een Hervormde kerk in de buurt. Het was alsof ik al uitgenodigd werd door het beieren van de kerkklok. Binnen hing er een gewijde sfeer. De dienst begon, psalmen werden gezongen, traag, zwaar en ingetogen. Jongeren deden ‘belijdenis’, hun getuigenis van het kerkelijk geloven. Ze hoorden nu bij de kerke-

lijke gemeenschap. Het viel me op, dat er in de preek werd gezegd, dat uit het lam bloed vloeide over de dorpel en dat als je in Jezus Christus geloofde je niet veroordeeld zou worden. Dit begreep ik natuurlijk niet; veroordeeld tot wat en door wie? Met gemengde gevoelens fietste ik terug naar huis. Was dit een feestelijk samenzijn op een zondag? Ik zou me er pas veel later in gaan verdiepen.

Verder op mijn pad

Mijn puberteit werd opgeslokt door de middelbare school, waar ik flink wat energie in moest steken. Puberteit op een meisjesschool. Meisjes die zich opmaakten, naar de stad gingen en zich lieten zien aan de buitenwereld. Gelukkig had ik een clubje meiden om me heen die gewoon in het bos rondom de school wandelden en in bomen klommen. Het was de leeftijd waarin je moest overleven, er bij wilde horen en ergens wat van moest vinden.

Er volgde een opleiding tot kleuterleidster, waar ik veel zin in had. Bij mijn moeder had ik al gezien hoe het er aan toeging en ik vond haar verhalen zo humoristisch en interessant, dat ik dat ook wilde aangaan.